

Inleiding

Tijdens de commissie Bestuur en Economie van woensdag 28 februari 2024 zijn bij de behandeling van agendapunt 4 inzake de 'Actualisering Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek' aan wethouder Van Hunnik vragen gesteld die nog schriftelijke beantwoording behoeven. Onderstaand zijn de vragen en de antwoorden opgenomen.

Vraag 1:

Waarom wordt in de GR Regio GV een bepaling opgenomen voor een informeel samenwerkingsverband als de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en wat is de status van beraadslaging binnen Regio GV over de MRA?

Antwoord:

Ter bevordering van de transparantie is in de nieuwe GR Regio GV een artikel opgenomen over de Metropool Regio Amsterdam (MRA) (artikel 4 lid 4). De Regio coördineert de inzet en inbreng in de MRA. De MRA werkt namelijk met deelregio's en onze Regio GV is er daar één van. In artikel 4 lid 4 en in bijlage 1 van de GR wordt verduidelijkt op welke wijze de afvaardiging en afstemming plaatsvindt en wordt verwezen naar de werkafspraken. De afvaardiging van bestuurders naar de MRA wordt vanuit de Regio GV gecoördineerd, omdat een goede vertegenwoordiging vanuit onze regio in de MRA van belang is voor een adequate behartiging van onze regionale belangen.

De MRA is een vast agendapunt van de PFHO's fysiek domein (bouwen & wonen, ruimte & mobiliteit, economie & innovatie, milieu & duurzaamheid). Voor zover er standpunten worden ingenomen c.q. afstemming plaatsvindt betreffende de behartiging van de regionale belangen in de MRA, zijn de betrokken bestuurders daarbij gebonden aan de kaders die door de raden van Regio GV zijn vastgesteld.

Vraag 2:

Delegatie van taken en bevoegden aan Regio GV leidt tot verlies van zeggenschap bij de regiogemeenten. Waarom zou niet kunnen worden volstaan met mandatering van taken en bevoegdheden zonder afbreuk te doen aan het bestaansrecht van het samenwerkingsverband? Wat betekent één en ander voor de positie van de raden?

Antwoord:

Regio GV is een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en heeft rechtspersoonlijkheid. De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) spreekt alleen van 'overgedragen bevoegdheden'. Uitgangspunt in de Wgr is dat de bevoegdheden van de deelnemende bestuursorganen worden overgedragen aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling en daarmee ook de zeggenschap (verlengd lokaal bestuur). Delegatie in plaats van mandaat. In het laatste geval kunnen de deelnemende bestuursorganen de bevoegdheden nog wel blijven uitoefenen en kunnen ook instructies worden gegeven aan het bestuur c.q. ondergeschikten van het samenwerkingsverband. Afgezien van de uitgangspunten van de Wgr is de huidige GR Regio GV daar niet op ingesteld. Het accent van de samenwerking is gelegen in de gemeenschappelijke uitvoeringsdiensten.

De overgedragen taken en bevoegdheden zijn opgenomen in artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek (GR Regio GV). Een taak of bevoegdheid kan alleen worden overgedragen (of teruggenomen) op basis van unanimititeit (artikel 41 lid 3 GR Regio GV).

Met uitzondering van de taken en bevoegdheden betreffende de Wet milieubeheer (GAD) gaat het hier voornamelijk om uitvoering van taken die onder de verantwoordelijkheid van het college vallen (publieke gezondheid, leerplichtzaken, veilig thuis, doelgroepenvervoer en inkoop maatwerkvoorzieningen sociaal domein). Ook in geval deze taken niet overgedragen zouden zijn, stuurt de raad daar niet direct op, anders dan door (financieel) toezicht en het eventueel vaststellen van beleidskaders. De positie van de raad verandert daardoor niet substantieel. Weliswaar staat de raad iets meer op afstand, maar hij kan nog steeds de bevoegdheden op grond van de Wgr en de Gemeentewet uitoefenen. Zo kan de raad het AB van Regio GV om informatie verzoeken, het aangewezen AB-lid ter verantwoording roepen en zienwijzen indienen op de financiële stukken uit de P&C cyclus en andere gewichtige besluiten van het AB Regio GV.

De GR Regio GV kent tevens de mogelijkheid van de uitvoering van aanvullende diensten door Regio GV. Dit is geregeld in artikel 6. Hiervoor worden aparte overeenkomsten gesloten. In lid 8 van het artikel is bepaald: 'Indien alle gemeenten de dienstverlening afnemen en willen blijven afnemen, wordt een voorstel tot wijziging van de regeling overwogen strekkende tot uitbreiding van artikel 5'. Daar ligt dan het wegingsmoment voor de gemeente tot overdracht van zeggenschap (in de trant van bovenstaande vraag: 'delegatie versus mandaat').

Indien de toedeling van taken en bevoegdheden anders ingericht zou moeten worden, dient ook de huidige samenwerkingsvorm van Regio GV als openbaar lichaam ter discussie gesteld te worden. Van belang is te onderkennen dat Regio GV van alle regiogemeenten is. Tegenover de voordelen van schaalgrootte met kennis- en lastendeling staat de inperking van autonomie van de individuele gemeenten. Dat geeft soms wrijvingen. Die spelen echter in elke vorm van samenwerking, waarin sprake is van een afhankelijkheidsrelatie.